

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. VI. An coniuges citra parentum aut tutorum aßensum coniuncti,
inuicem hic alimenta debeant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

hactenus landatam, sponte ver-
cundiam omnem exuisse, atque
vltro se infra dedecus meretri-
cum scripto huiusmodi collocasse?

RESPONSVM VI.

An coniuges circa parentum
aut tutorum assensum con-
iuncti inuicem hic ali-
menta debeant?

EDictis anni 1540. & 1623. su-
per minorennium matrimo-
nys citra consensum tutorum aut
parentum inuis, quorum substantiam
retulimus in Notitia iuris Belg. tit. de
sponsal. cum decretum sit, vt neuter
ab altero quidquam lucri sine per
contractu matrimonij, seu quomo-
documque alijs acquirere possit,
quæsitum est, an vxor ali à mari-
to vel contra debeat, cum sic con-
traxerunt? quoad parentes expres-
sum est diserte, vt aduersus illos
etiam alimentorum nomine actio
nulla detur: quoad coniuges inui-
cem; non æquè, videri tamen po-
test etiam lucri nomine excludi.
verius tamen videtur lucrum ibi
accipiendum esse iuxta subiectam
materiam de qua ibidem agitur,
de duarijs; legalibus, consuetudi-
narijs & conuentijs: ijsque quæ
per causam matrimonij commo-
da merè lucratiua sunt. vt diximus
vbi supra. consequenter dicendum
est obligationes, effectusque con-
iugales per edicta non impediri.
adeoque per mores maritum fie-
ri mamburnum, & tutorem per-
sonæ, vxoris, & administratorem
bonorum ipsius; caput mulieris &
familia: vxorem debere marito
reuerentiam, & subiectionem; le-
ges societatis coniugis vel per
statuta inducās, vel per contra-
ctum pactas & officia naturā de-
bita coniugibus, qui iam vnacaro
facti sunt, seruari oportere;
adeoque inuicem coniugalia ob-

sequia deberi; & proinde alimen-
ta alterum, cui satis est, præstare
alteri egenti debere. hæc enim
sunt non lucra, sed reciproca con-
iugum debita: quæ à naturali æ-
quitate fluunt, ad quæ proinde ex-
tendi non debet odiosa & pœnalis
dispositio, sed lucra strictè accipi,
atque in rigore verbi debent: sicut
odia restringi; & fauores matri-
moniales conuenit ampliari. ita
vt contra ius vetus correctio &
pœna non expressa non recipia-
tur.

Obtinet ergo alimentorum ob-
ligatio inter eos, qui sunt coniu-
ges. qualitas verò quæ obligatio-
nem parit, inesse debet agenti:
quia sine actione, adeoque matre
illius obligatione, nemo potest
experiri: at hic matrimonium nul-
litate accusatur: an igitur præiu-
diciali illa quæstione pendente
alimenta addicenda sunt? lite pen-
dente nihil innouandum est: &
hi coniuges fuerunt in mutua
coniugij possessione, retinendi er-
go sunt in illa: adeoque alendi de-
bito: donec super nullitate succe-
dat definitio. l. 5. §. si vel parens. h. 7.
D. De agnos. lib. Accedit quod in-
strumenta contracti matrimonij
secundum apparentem formam
Concilij Trid. sint liquida: excep-
tio nullitatis, & non proprij pa-
rochi hactenus obscura penitio-
rem indaginem requirens: adeo-
que illa inquisitione pendente
provisionalia alimenta sub cautio-
ne addicenda sunt. d. §. si vel. d. l.
7. quod & in apparenti tantum
præsumptione tenet Afflic. decis.
152. Specul. tit. qui fil. leg. §. 1. n. 32.
sed quoniam rursus tam super nul-
litate, quam alimentis causæ con-
clusæ sunt, præiudicialis nullita-
tis coniugij quæstio prius est pro-
nuntianda. c. 1. §. 101. tit. X. de ord.
cog. & secundum eam alimenta
exinde, vel addicenda, vel negan-
ganda. d. l. 7.

An autem præterita alimenta
addicenda sint, an tantum futu-

2.
Adeoque
& alimenta

3.
An & lite
pendente
super con-
iugio?

4.
An & præ-
terita?

1.
Quid in
edictis no-
mine lucri
veniat, an
& obsequia
coniuga-
lia?

ra? pluries reus Actricem asserit Parisijs huc venisse, vt coniugalem actionē institueret, adeoque inchoata aditio hęc Iudicis, primum liti præstat, ex eoque tempore ad effectum alimentorum lis inchoata conferi potest.

Addicenda autem alimenta conferuntur ex quo peti cœperunt: præteriti autem temporis alimenta addicenda nõ videntur. quia cum tantum debeantur officio Iudicis, non via actionis; qui aliunde de præterito vixit, ea petere non potest. *Faber in Cod. suo l. 4. t. 7. d. 20. post Bart. in l. libertus quod §. 1. n. 3. D. de alimen. leg. vbi id asserit in filio respectu patris: Rota decis. 305. in nou. inc. monachus profes. in monacho respectu abbatis: Decius in c. Episcopus X. de preb. in ordinato sine titulo respectu Ordinantis: Alexand. vol. 4. conf. 27. n. 2. in vidua intra annum luctus non agente respectu hæredum: Castrensis in l. diuortio 8. n. 6. D. sol. mar. & generatim Felin. in c. ex parte x. de accus. in fin. Auth. Afflict. decis. 10. in fin. & iusta est ratio, quia de præterito nemo viuit, sed transijt ea cura, vnde leges de præteritis alimentis transigi permittunt, non de futuris. l. alimentis. C. de transact.*

Alimenta, quæ à coniugibus iniuicem præstanda sunt, officio Iudicis, non via actionis debentur, dum nullus est contractus qui eam passionem habet; vel quasi; non maleficium vel quasi: siue quibus non datur actio. §. namque agit. Inst. de act. nec hæc, sine obligatione. l. licet. §. 11. D. de procur. sed gignit hæc instinctus naturalis, & æquitas. & vbi hæc subest, & illa deest, datur officium Iudicis. l. plane. l. fin. D. de petit. hæred. l. Quintus. §. Pompon. D. de alim. leg.

Quod autem obijcitur maritum, qui indotatam vxorem accipit, non teneri ad alimenta, si patrem illa habeat sufficientem: arg. l. quod hi nulla. 28. D. de relig. & sumpt. fun. vbi id deciditur quoad sumptus funerata vxoris, quin imò Fulgos. ad d. l. 28. contendit dari re petitionem marito, qui aluit vxorem, si aliunde habeat ipsa, aut patrem opulentum, dixi indotatam: alioquin indubiè teneretur maritus. l. dotis fructus. D. de iur. dot. l. fin. in fin. D. de iur. dot. & non pater: l. si quis. §. sed etsi filius. D. de lib. agnos. at verò patris legitimi officium est dotare filium secundum suam qualitatem: at hic non est pater legitimus, & adulterinam filiam iure civili nequidem alere teneretur. l. §. idem rescriptis. D. De agnos. & d. lib. Auth. Quib. mod. nat. ejus. sui. §. discretis. §. fin. §. oportet. vxor splendere dicitur radijs mariti, dignitatem & domicilium ab eo sortiri. l. 1. t. C. de incol. l. 10. ergo maritus pro sua qualitate id præstare debet, quod non debet pater, & quamuis iure canonum pater etiam ex illicito coitu natam prolem pro ratione facultatis teneatur alere. c. 5. in fin. X. de eo qui ducit quam polluit per adult. tamen id eo vergit ne fame tales pereant: quia necare videtur qui non alit. Luca. re. D. de agnos. lib. non vt auferat debita maritalia, quæ non tantum pietatis, sed & politia ratio induxit in societate coniugali.

Qui filij sint legitimi.

RESPONSVM I.

De natis ex matrimonio putatiuo.

LEgitimos filios nasci constat ex matrimonio legitimo, c. 9. x. qui filij sint legit. non tantum, sed etiam ex nullo sepe, & irritum, cum in facie ecclesie bona fide contractum fuerit. c. 2. c. 11. c. 14. X. eod. etiam ad effectum succedendi in hæreditatem parentum. d. c. 2. & c. 11. etiam quoad seu. dia,

Quid si
maritus
indotatam
vxorem
accipit?